

Kaninjagt med fritter

Jagt med fritter foregår på den måde, at fritten, (som er en tam albinofar af ildereren) sendes ned i kaninernes gangsystemer. Fritten får en ring om snuden, så den ikke bider kaninerne. Fritten kan have et halsbånd med en radio, så jægeren kan spore sin fritte, hvis den ikke kommer op. Jægerne tager opstilling ved en koloni i god afstand fra hullerne, og fritten sendes ned. Når der kommer kaniner op, skyder jægerne, og det sker oftest med haglgevær.

Endelave er ikke den eneste ø i Danmark, hvor der findes vilde kaniner. Tilbage i middelalderen blev der sat bestande af kaniner ud på mange øer til jagt og kødproduktion. I dag findes der, ud over på Endelave, vildkaniner på Fanø, Als, Lolland og Bornholm. Der er desuden små bestande af tamkaniner på øerne Græsholm, Linderum og Musholm og her er også tale om udsætninger.

Vilde kaniner og tamme kaniner

Den europæiske vildkanin er stamfader til tamkaninen, og selv efter mange hundrede års fangenskab, adskiller vildkanin og tamkanin sig ikke væsentligt fra hinanden. Den europæiske vildkanin kommer sandsynligvis oprindeligt fra den liberiske Halvø, hvorfra den har bredt sig til Vest- og Centraleuropa. Danmark og Sydsvrige er nordgrænsen for kaninernes naturlige udbredelse.

FOTOS, KORT OG TEGNINGER: © Peter Marozak
UDGIVET AF: Horsens Kommune 2018

På sporet af Endelaves kaniner

Hvorfor er der kaniner på Endelave?

På Endelave kan vi møde op til flere fortællinger om, hvordan vildkaninen slog sig ned på øen. Vildkaninen indvandrede fra Tyskland i år 1920 og bestandene i Danmark stammer dels fra denne indvandring og dels fra udsætninger.

På Endelave er kaninerne sat ud og der findes flere versioner af historien om hvordan de kom til øen.

J.C. Blandfort hævder at have den sande historie: "Min farfar, Christian Jensen, var købmand her på øen. I år 1924 fik han besøg af sin lillebror, Adolf. Stor i slaget indgik Adolf en byttehandel med min farfars gode ven, Frederik Hoe på Bremå. Mens Frederik skulle levere fire vildgæs, skulle Adolf finde seks fasaner. Men noget gik galt. Min farfar og Frederik mødtes med Adolf ved damperen en mørk, blæsende eftersårs-aften for at hente trækassen med fasanerne. Så kørte de ud på Bremås jorder og åbnede kassen, hvorefter seks skygger jog ud af kassen. Frederik råbte: "Det var sgu da ikke fasaner!", og det gik op for de to mænd, at Adolf havde snydt dem og byttet fasanerne ud med vilde kaniner."

Horsens Kommune

Sådan lever kaninerne

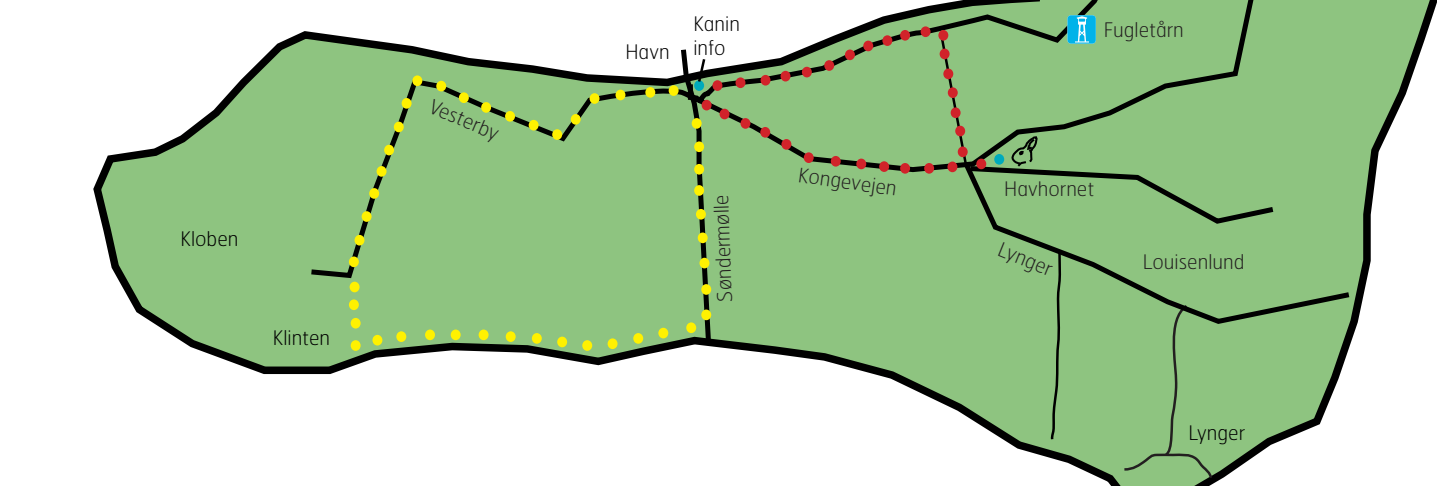
På Endelave er især den mange diger og levende hegn tilholdssteder for kaninernes underjordiske kolonier. Du kan kende en kaninkoloni på indgangshullerne i jorden. De er 10-20 centimeter i diameter, og ved siden af dem kan der ligge bunker af jord, som kaninerne har gravet ud ad gangene. Vildkaninerne graver systemer af gange og huler, hvor de kan skjule sig og føde deres unger. De underjordiske netværk kan være op til en meter dybe og inddelt i flere etager. I nogle kolonier er der kun få kaniner, mens andre kan tælle hundredvis af dyr.

Kaniner begynder parringen i februar, og hunnen er drægtig i 28-35 dage. I løbet af en sommer kan en hun føde tre-fire kuld med op til ti unger i hvert kuld. Hunnen gør rede kammeret klar med tørt græs og pels fra sin bug, der kan varme de nøgne og blinde kaninunger. Moderkaninen kommer kun i reden en gang i døgnet så ungerne kan die, og når ungerne er 18 dage gamle, begynder de så småt at gå på opdagelse i verden uden for hulen, og efter 30 dage skal de kunne klare sig selv, for så får moderen endnu et kuld. Ungerne fra sæsonens første kuld kan nå at blive kønsmodne samme sommer og selv få et kuld unger.

Sygdomme og fjender

De vilde kaninbestande er følsomme for udbrud af forskellige virussygdomme, især myxomatose (også kaldet kaninpest) og VHD virus. Begge sygdomme er dødelige, men selv om et sygdomsangreb reducerer mængden af dyr kraftigt klarer bestanden sig altid gennem et udbrud.

Vildkaninens naturlige fjender på Endelave er ræv, musvåge og ravn. Øens katte tager også en del af kaninerne – dog oftest ungerne.

👂 For børn

• Info

• Gul rute, ca. 5 km

• Rød rute, ca. 3 km

Måske kan du få øje på spor efter kaninerne i landskabet? Typisk graver de nemlig grønne planter, skud og kviste med deres skarpe tænder og derfor sætter beboere på Endelave kanintætte indhegninger op om deres grøntsager i haven.

Vidste du, at...

- Kaniner graver små hesteskoformede huller i jorden, hvor de lægger deres kuglerunde lorte.
- på Endelave drives der forskellige former for jagt på kaninerne i jagttiden fra den 1. september til den 31. januar.
- Ved buejagt gemmer jægeren sig for at komme så tæt på kaninen som muligt.
- Kaniner har en selvbegrænsende mekanisme, der gør, at antal unger per kuld falder, når kolonien bliver for stor?
- At vildkaninen trives godt på Endelave, bl.a. kan skyldes at klimaet er mildere på små øer.
- Selv om Gnags synger om de vilde kaniner med meget lange ører, har vildkaninen både kortere ører og bagben end haren.
- At vildkaniner kan være aktive på alle tider af døgnet, men hvis du opsøger kolonierne ved dag gry eller skumringstid er chancen for at se kaniner størst.